

Cetinjski filološki dani IV

6–8. septembra 2023.

Fakultet za crnogorski jezik i književnost – Cetinje
Crnogorsko filološko društvo – Podgorica

6. sep. 2023.

8.30 – 9.00 h	<p>SVEČANO OTVARANJE (Sala 1) Milenko A. Perović, predsjednik UO FCJK</p> <p>Pozdravne riječi: Marc L. Greenberg, University of Kansas Endru B. Vahtel, predsjednik Komiteta za očuvanje i razvoj FCJK Marco Biasio, University of Modena and Reggio Emilia</p> <p>Uručenje Povelje FCJK za poseban doprinos montenegristici</p>
9.00 – 10.40 h	<p>NAUČNI PROGRAM (Sala 1)</p> <p>Plenarna izlaganja: Искра Христова-Шомова (София) <i>Съставът на минейните сборници (панигирици) от Цетине и Плевля в сравнение със състава на сборниците от Рилския и Зографския манастир</i> Adnan Ćirgić (Cetinje) <i>FCJK nakon litijaške kontrarevolucije</i> Бојан Белић (Вашингтон) <i>Ниж' умрѣо, већ се ућутио – номинална смрт или номинално умирање: случај српскохрватског/хрватскохрватског</i> Mate Karović (Zagreb) <i>Not all (language) nationalisms are built the same: the case of ex-Yugoslavia</i> Marijan Dović (Ljubljana) <i>Nacionalni pjesnici, kulturni sveci: kanonizacija Prešerna i Njegoša</i></p>
10.40 – 11.00 h	PAUZA
11.00 – 12.40 h	<p>JEZIČKA SEKCIJA (Sala 1) (Predšedavaju: Milica Lukić i Robert Bonjkovski)</p> <p>Ljudmila Vasiljeva (Lavov) <i>Poznati ukrajinski istraživač jezika i kulture Lužičkih Srba Kostjantin Trofimovič (u povodu 100. obljetnice rođenja)</i> Robert Bonjkovski (Katovice) <i>Jotirani oblici u interpersonalnoj, javnoj komunikaciji u Crnoj Gori kao prirodno kulturno i jezičko blago crnogorskog jezika (u kontekstu jotiranih oblika u udžbenicima za crnogorski jezik za gimnazije)</i> Mječislav Đekonjski (Erfurt) <i>Najnoviji metodi zatiranja montenegristike</i></p>

12.40 – 13.00 h	PAUZA
13.00 – 14.40 h	<p>JEZIČKA SEKCIJA (Sala 1) (Predšedavaju: Sanja Orlandić i Ljudmila Vasiljeva)</p> <p>Tomasz Kamusela (St. Andrews) <i>The Discrimination of the Belarusian Language in post-1995 Belarus</i> Sanja Orlandić (Nikšić) <i>Analiza desnog populističkog diskursa u Crnoj Gori</i> Kristina Riman (Pula) & Lorena Lazarić (Pula) <i>Interkulturalnost i uloga književnih tekstova u poučavanju i razvijanju dvojezičnosti</i> Karin Marc (Trieste) <i>Slovensko-italijanska kontrastivna frazeologija s pojmovnoga područja hrana</i> Димитрина Хамзе (Пловдив) <i>Многоролието на жената във фразеологията (с примери от полската и българската паремология)</i> Дарко Томовски (Скопје) & Мирјана Вељаноска-Томовска (Скопје) <i>Членот во горанскиот говор</i></p>
14.40 – 16.30 h	RUČAK
16.30 – 18.00 h	<p>JEZIČKA SEKCIJA (Sala 1) (Predšedavaju: Jelena Šušanj i Sanja Zubčić)</p> <p>Sanja Zubčić (Rijeka) <i>Nekoliko poveznica između Crnojevića tiskare i hrvatskih glagoljaša</i> Ljiljana Đurašković (Pitsburg) <i>Crnogorski jezik u SAD-u: nastava i metodologija crnogorskog jezika na američkim univerzitetima</i> Martin Henzelmann (Greifswald) <i>Jezički i semiotički pejzaž u zaštićenim područjima Crne Gore</i> Александра Гецовска (Скопје) <i>Македонски дијалектни називи на фитонимите (етимолошки белешки)</i> Jelena Šušanj (Podgorica) <i>Imenice ženskoga roda u njeeguškoem govoru – akcenat i morfologija</i></p>
18.00 – 20.00 h	VEČERA
11.00 – 12.40 h	<p>KNJIŽEVNA I KULTUROLOŠKA SEKCIJA (Sala 2) (Predšedavaju: Vladimir Vojinović i Alenka Jensterle-Doležal)</p> <p>Jakov Sablijić (Osijek) <i>Diskurzivno otkrivanje Crne Gore u putopisu Kroz divlju Europu Harryja de Windta</i> Saša Mrduljaš (Split) <i>Crna Gora i dva izbora pred Srbijom</i></p>

12.40 – 13.00 h	PAUZA
13.00 – 14.40 h	<p>KNJIŽEVNA I KULTUROLOŠKA SEKCIJA (Sala 2) (Predšedavaju: Milan Marković i Marko Dragić)</p> <p>Francisco Javier Juez Gálvez (Madrid) <i>Manje poznati španski prepjev jednog odlomka Gorskog vijenca iz 1957.</i> Vladimir Vojinović (Podgorica) <i>O nedovršenoj pripovijeci Osvetnici Milovana Đilasa</i> Ethem Mandić (Podgorica) <i>Ivo Andrić – Prokleta avlija: sukob interkulturnih identiteta i totalitarnog režima u političkom romanu</i> Jasmina Nikčević (Nikšić) <i>Šatobrijanova muza iz Alhambre</i> Monika Ołędzka (Siedlce; Brno) <i>Central Europe and its influence on the work of Kazimiera Iłakowiczówna</i> Mirzana Pašić-Kodrić (Sarajevo) <i>Putopis kao interkulturalni žanr</i></p>
14.40 – 16.30 h	RUČAK
16.30 – 18.10 h	<p>KNJIŽEVNA I KULTUROLOŠKA SEKCIJA (Sala 2) (Predšedavaju: Monika Ołędzka i Jasmina Nikčević)</p> <p>Деница Петрова (София) <i>Разказ за султан Мехмед II в Белополския летопис (манастир Николая № 49)</i> Srda Martinović (Cetinje) <i>Zaboravljeni crnogorski pisci s razmeđa XIX–XX vijek</i> Katja Mihurko Poniž (Nova Gorica) <i>Balkan women in the works of Mare von Berks and Zofka Kveder</i> Sanja Vojinović (Podgorica) <i>Besmrtnost Milana Kundere</i> Лидија Тантуровска (Скопје) & Јулијана Митровиќ (Скопје) <i>Интерсот за учење македонски јазик во Црна Гора</i> Saša Vojtech Poklač (Bratislava) <i>Motiv sokala u slovenskoj i slovačkoj književnosti i kulturi</i></p>
18.10 – 20.00 h	VEČERA
20.00 h	<p>MEĐUNARODNI OKRUGLI STO (Sala 1) Tema: <i>130 godina od rođenja Miroslava Krležę</i></p> <p>Moderatorica: Ivana Rondović Govornici: Tomislav Brlek, Angela Richter, Dubravka Drakić i Francisco Javier Juez Gálvez</p>

9.30 h MEĐUNARODNI OKRUGLI STO (Sala 1)
Tema: *Ruska agresija na Ukrajinu u očima slovenske filologije*

Moderatorica: **Ivana Rondović**
Govornici: **Ljudmila Vasiljeva, Sanjin Kodrić, Martin Henzelmann i Mate Kapović**

PAUZA

11.00 – 12.45 h **JEZIČKA SEKCIJA (Sala 1)**
(Predsedavaju: Novica Vujović i Elena Jovanova-Grujovska)

Milica Lukić (Osijek)
Pjesme prigodnice Jovana Sundečića biskupu Strossmayeru
Vlatka Štimac-Ljubas (Zagreb)
Turopoljski dijalekt, zaštićeno kulturno dobro
Emina Berbić Kolar (Osijek)
Suvremeni prinosi proučavanju govora Bačkog Brega u kontekstu očuvanja hrvatske starostokavštine u Vojvodini
Irena Jaros (Łódź)
Co łączy polskie gwarowe białasy, czerwony 'nie całkiem biały, nie całkiem czerwony' z południowosłowiańskimi przymiotnikami gradacyjnymi?
Kateryna Shymkevych (Zaporizhzhia)
Jezična situacija u Ukrajini nakon obnove neovisnosti
Наталія Колесник (Чернівці)
Фольклорні власні назви: українсько-південнослов'янські паралелі
Novica Vujović (Podgorica)
Lingvokulturološki pogled na crnogorske govore i nekoliko napomena u vezi s njihovom zaštitom
DISKUSIJA

12.45 – 13.00 h PAUZA

13.00 – 14.40 h **JEZIČKA SEKCIJA (Sala 1)**
(Predsedavaju: Goran Drinčić i Jussi Nuorluoto)

Jussi Nuorluoto (Upsala)
Napomene o Gorskom vijencu kao referentnom okviru za standardizaciju crnogorskoga jezika – povodom dvaju izdanja spjeva iz 1997. godine
Jasmin Hodžić (Sarajevo)
Dokumentarni primjeri ubistava i torture zbog jezika u koncentracionim logorima hrvatske zajednice/Republike Herceg-Bosne i Srpske Republike Bosne i Hercegovine/Republike Srpske
Благојка Здравковска-Адамова (Скопје) & **Новица Вујовић** (Подгорица) & **Суада Џоговић** (Пећ)
Компаративен приказ на кохезивните врски во македонскиот и во црногорскиот јазик
Christoph Giesel (Jena)
The Ethnolinguistic Vitality of South Slavic Language Forms in the Northern Albanian City of Shkoder
Helena Dragić (Split)
Odrabi imena Petra Kružića u hrvatskoj toponimiji
Nikola Danišová (Nitra):
Stredoveká legenda o sv. Jurajovi v kontexte interkultúrnych mytologických súvislostí (video-izlaganje)
DISKUSIJA

14.40 – 16.30 h RUČAK

16.30 – 18.10 h **JEZIČKA SEKCIJA (Sala 1)**
(Predsedavaju: Ljiljana Đurašković i Jasmin Hodžić)

Bogumił Ostrowski (Krakow)
Stan obecny i perspektywy w badaniach etymologicznych i geolingwistycznych języków słowiańskich
Goran Drinčić (Podgorica)
O prevodilačkim metodama i procedurama na primjeru književnoteorijskog teksta Marksizam i književna kritika Terija Igltona
Vice Šunjić (Zadar)
Metaforičke imeničke složenice s pridjevima koji označuju boju u suvremenom hrvatskom jeziku
Мери Јосифовска (Скопје)
Профилаксата во системот на именување кај Словените
Сунчица Трифунувска Јаниќ (Гостивар) & **Душко Деспотовски** (Скопје) & **Веселинка Лаброска** (Скопје)
Семантика на глаголите ОДИ и ИДЕ – македонско-црногорски паралели
Elod Dudas (Budimpešta)
Srednjojužnoslavenski jezici u vrtlogu ideologija i predrasuda
Тетјана Космеда (Винница)
Негативно марковани запозичення з російської мови в період російсько-української війни (video-izlaganje)
DISKUSIJA

19.30 – 20.30 h VEČERA

11.00 – 12.30 h **KNJIŽEVNA I KULTUROLOŠKA SEKCIJA (Sala 2)**
(Predsedavaju: Ethem Mandić i Jakov Sabljčić)

Melida Travrančić (Tešanj) & **Milan Marković** (Cetinje)
Rekonstrukcija prošlosti kroz priču o sadašnjosti u romanima Čovjek bez prošlosti Aleksandra Hemona i Mađarska rečenica Andreja Nikolaidisa
Sofija Kalezić (Podgorica)
Književno djelo Borislava Jovanovića
Boban Batričević (Cetinje)
Ideologija Srpskoga sveta prema crnogorskom nacionalnom i kulturnom identitetu
Alenka Jensterle Doležal (Prague)
Poetika časa v zgodnji poeziji slovenske pesnice Kristine Šuler
Jakov Marković (Cetinje)
Crkva Sv. Jovana Krstitelja u Lipi u kontekstu proučavanja seoskog sakralnog naslijeđa
DISKUSIJA

12.30 – 13.00 h PAUZA

13.00 – 14.55 h **KNJIŽEVNA I KULTUROLOŠKA SEKCIJA (Sala 2)**
(Predsedavaju: Vasko Raičević i Miloslav Vojtech)

Grażyna Urban-Godziek (Krakow)
Jana Kochanowskiego Pieśń Świętojańska o Sobótce jako renesansowa adaptacja „pieśni kobiet” (Frauenlieder), z odniesieniem do tradycji południowosłowiańskiej
Vasko Raičević (Podgorica)
Elementi grateske u dramskom djelu Veljka Radovića
Andrijana Nikolić (Podgorica)
Moć tišine i glasa
Tina Varga Oswald (Osijek)
Kulturna geografija u romanu Neoplanta Lászla Végela

Sanjin Kodrić (Sarajevo)

Interkulturalnost i interliterarnost kao kulturnopoetička dominantna bošnjačke i bosanskohercegovačke književnosti
Vukota Vukotić (Podgorica)
NEKA SE SJEDINE NEBESA – pokušaji uspostavljanja crkvene unije u Crnoj Gori
Kateryna Chui (Lutsk)
Interpretāca dejin XX storočja v zápiskoch slovenských autorov (video-izlaganje)
DISKUSIJA

14.55 – 16.30 h RUČAK

16.30 – 18.00 h **KNJIŽEVNA I KULTUROLOŠKA SEKCIJA (Sala 2)**
(Predsedavaju: Andrijana Nikolić i Sanjin Kodrić)

Angela Richter (Berlin)
Balkan u Njemačkoj: percepcija u prijevodima i novijim književnim tekstovima na nemačkom jeziku
Nikola Popović (Nikšić)
Na Pacifiku god. 2255. Milana pl. Šufflaya – prvi SF roman u hrvatskoj književnosti
Ели Луческа (Прилеп)
Појавата и развојот на култот на св. Трифун во Македонија со посебен осврт на которското влијание
Miglena Dikova-Milanova (Ghent)
The Future of Nostalgia Explained: Deconstructing Nationalism in Georgi Gospodinov's Time Shelter and Alek Popov's Mission Turan
Petar Lekić (Bar)
Jeretici u Raškoj i Bosni u drugoj polovini XII vijeka
Pavel Pilch (Brno)
Slika Crne Gore u stripu Partizani Julesa Radilovića i Đorđa Lebovića
DISKUSIJA

19.30 – 20.30 h VEČERA

18.10 – 19.15 h **PREDSTAVLJANJE KNJIGE (Sala 1)**
Dušan Pajović – Između propasti i nade: Crna Gora između kapitalizma i klerofašizma

Govornici: **Dragana Erjavšek, Boban Batričević, Andrej Nikolaidis i autor**

21.00 h **PREDSTAVLJANJE KNJIGE (Sala 1)**
Tomasz Kamusella – Words in Space and Time: A Historical Atlas of Language Politics in Modern Central Europe

Govornici: **Tomasz Kamusella i Sanja Orlandić**

ZAKLJUČCI I ZATVARANJE KONFERENCIJE

